

INNHold

Forord	5
1 Hvorfor behøver vi denne boken?	11
1.1 På barnas premisser	12
1.2 Bokens oppbygning	14
2 Bakgrunnsforståelse	17
2.1 Skadelig seksuell atferd	18
2.2 Begrepsavklaringer	18
2.3 V27 og utviklingen på feltet fra 2000-tallet og til 2022	20
2.4 Oppsummering	34
3 Mulige årsaksforklaringer til SSA	35
3.1 Miljøets betydning	36
3.2 Eksponering for pornografi	38
3.3 Unges opplevelser av SSA på nett	41
3.4 Belastende barndomsopplevelser	43
3.5 Fokus på traumeperspektivet	46
3.6 Traumepsykologi og nevrobiologi	48
3.7 Traumebevisst omsorg (TBO)	49
3.8 Kritiske innvendinger	51
3.9 SSA-veiledere, manualer og kartleggingsverktøy	53
3.10 Oppsummering	58
4 Internasjonale og nasjonale føringer	59
4.1 Internasjonale avtaler	59
4.2 Nasjonale handlingsplaner	70
4.3 Oppsummering	82

5	Skolearenaen	83
5.1	Læreres unike posisjon	86
5.2	Læreres kunnskap og kompetanse på SSA	87
5.3	Skolekulturens betydning	89
5.4	Læreres opplevde handlingsrom	90
5.5	Hva slags kompetanse trenger lærere?	94
5.6	Trygge fellesskap som utgangspunkt	95
5.7	Skoleleders ansvar	100
5.8	Undervisning om seksualitet og seksuelle krenkelser	102
5.9	Oppsummering	108
6	Helhetlig struktur i det tverretatlige samarbeidet	109
6.1	Tverretatlig samarbeid med skoler	109
6.2	Tverretatlig SSA-samarbeid i Norge	111
6.3	Struktur for tverretatlig samarbeid	115
6.4	Skoleveilederens innhold og formål	116
6.5	Samråd – hva, hvordan, hvorfor	119
6.6	Eksempel på samråd omkring Hugo	121
6.7	Utarbeiding av trykghetsplan	123
6.8	Konkrete råd til foresatte	125
6.9	AIM-kurs	127
6.10	Oppsummering	129
7	Tverretatlig samarbeid – ulike roller og felles forståelse	131
7.1	En mulig oversikt	131
7.2	Ulike fagpersoners/instansers rolle og bidrag i SSA-saker	135
7.3	Taushetsplikt, opplysningsplikt, meldeplikt og avvergeplikt	151
7.4	Samarbeid med foresatte	153
7.5	Utfordringer ved tettere tverretatlig samarbeid	153
7.6	Oppsummering	154
8	Fagpersoners tilnærming til barn og unge	155
8.1	Barneperspektivet	155
8.2	Barns bekymring rundt voksnes bekymringer	157
8.3	Hvordan kan voksne hjelpe barn og unge?	160
8.4	Relasjon, medvirkning og dialog i bekymringsarbeid	163
8.5	Humor, lek og fantasi i hjelpearbeid	165
8.6	Alternative Hugo	170
8.7	Hvordan bli en brobygger i systemet?	171
8.8	Oppsummering	175

9	Fagpersoners tilnærming til seg selv	176
9.1	Voksenperspektivet	176
9.2	Hjelpearbeid og yrkesrisiko	177
9.3	Hvordan hjelpe hjelperen?	179
9.4	‘Debriefing’ som profesjonell ivaretagelse	181
9.5	TBO som profesjonell selvrefleksjon	185
9.6	Støttende nettverk på arbeidsplassen	191
9.7	Hugos videre oppfølging og behandling i BUP	193
9.8	Oppsummering	199
10	Konkluderende tanker	200
10.1	Hvorfor hjelpe Hugo i det hele tatt?	200
10.2	Folkeopplysning som starten på endring	202
10.3	Veien videre	203
	Referanser	205